

Requiem voor de huiskraai

Over het lot van een tijdelijke duinvogel

In de duinen bij Hoek van Holland broedt sinds 1997 de huiskraai. De eerste vogels zijn vanuit Azië of Afrika 'spontaan' per schip naar Europa gereisd. De overheid ziet in de huiskraai een potentieel gevaarlijke exoot. Er is daarom een campagne gestart om ze uit te roeien.

KEES VERTEGAAL

*Huiskraai.
Foto: Martin van der Schalk*

De huiskraai zit qua grootte tussen een kauw en een zwarte kraai. De tekening lijkt op die van een kauw, maar hij heeft een langere snavel, en zwarte in plaats van grijswitte ogen. Van oudsher kwam de huiskraai alleen voor in het centrale deel van Azië. Hij wordt ook wel Indische huiskraai genoemd. Al sinds het eind van de negentiende eeuw weet hij zijn gebied uit te breiden. Opvallend genoeg maken huiskraaien daarbij regelmatig gebruik van schepen. Groepjes varen als 'verstekeling' mee en gaan van boord zodra ze in nieuwe contreien zijn aanbeland. Zo heeft de huiskraai andere delen van Azië, Oost-Afrika en Australië weten te bereiken. Het is een echte cultuurvolger, die vooral in steden en dorpen leeft. Met recht een 'huiskraai' dus.

Hoek van Holland

Het is geen toeval dat de eerste huiskraaien in Europa in 1994 opdoken bij Hoek van Holland. Deze plaats ligt aan een van drukste vaarroutes ter wereld. In 1997 bracht het eerste paartje een jong groot, daarna groeide de populatie langzaam tot ongeveer dertig exemplaren in 2011. Ze broeden onder andere in de Hoekse Bosjes en in het Roomse Duin, twee bosrijke duingebieden,

die half in de bebouwde kom van Hoek van Holland liggen. Hier zijn ook hun slaapplekken. Ze zoeken voedsel op straat en in haventjes langs de Nieuwe Waterweg. Patatkramen en restaurants zijn favoriete stekken.

Invasieve exoot?

De huiskraai is geen inheemse soort. Het is een opmerkelijke migrant die creatief gebruik heeft gemaakt van de hedendaagse vervoersstromen. In nogal wat landen waar de huiskraai zich heeft gevestigd wordt hij gezien als een uitgesproken lastpak. Hij valt andere vogelsoorten lastig en verdringt inheemse kraaiensoorten. Op sommige plekken zorgen de vogels voor hinder door eten van de borden van verbouwde toeristen te snaien.

Het is moeilijk te voorspellen of de huiskraai op termijn ook in Nederland een probleemsoort zou kunnen worden. Als het zo ver zou komen zal het in ieder geval niet meevallen om er nog wat aan te doen. Makkelijker is de populatie in de kiem te smoren, ook al zullen we dan nooit weten of dit echt nodig was.

Het ministerie van economische zaken heeft samen met de provincie Zuid-Holland tot het laatste besloten. De huiskraai wordt beschouwd als risicovolle 'invasieve exoot'. Het grootste deel van de Hoekse populatie is inmiddels gevangen of geschoten. Alleen een aantal slimme vogels wist nog de dans te ontspringen. Er lopen diverse acties om de huiskraai te redden. Zie bijvoorbeeld <https://petities.nl/petitie/red-de-huiskraai>.

KEES VERTEGAAL IS ZELFSTANDIG ECOLOGISCH ADVISEUR